

تأثیر حکومت ساسانیان بر فرم کالبدی معماری و شهرسازی ایران*

امین ریسمانی^۱، طاهره نصر^۲

۱- کارشناس ارشد معماری، آموزشکده فنی و حرفه ای سما، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شیراز،

شیراز، ایران

۲- دکترای تخصصی شهرسازی، استادیار گروه معماری، واحد شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی، شیراز،

ایران

چکیده

این پژوهش به بررسی تأثیرات حکومت ساسانیان بر معماری و شهرسازی ساسانی می‌پردازد. هدف پژوهش این است که با بررسی حکومت ساسانیان و ویژگی‌های معماری و شهرسازی این دوران، تأثیر اندیشه‌های حکومتی ساسانی را بر فرم کالبدی معماری و شهرسازی این دوره را تبیین نماید. تحقیق از نوع نظری با روش توصیفی می‌باشد. نتایج بررسی‌های نگارندگان حاکی از آن است که معماری ساسانیان در ادامه معماری دوره قبل (پارتی) بوده با این تفاوت که ساسانیان با تکمیل این شیوه معماری، در پی بازنمایی اقتدار حکومت سیاسی پارس‌ها بودند، به عنوان نمونه می‌توان به، به کارگیری مولفه‌های خاص از معماری پارسی و ایجاد آثار نزدیکی آثار معماری پارسی اشاره کرد. تأثیر اصلی معماری و شهرسازی این دوره از حکومت دینی ساسانی است که بعد معماری آن در ساخت معابد و چارطاقی‌های کثیر در سراسر ایران نمود یافته و در بعد شهرسازی، ساختار شهر بر مبنای طبقات اجتماعی سامان پذیرفته است.

واژه‌های کلیدی: فرم کالبدی، معماری و شهرسازی پارتی، ساسانیان، حکومت دینی، ایران باستان.